

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN MINH ĐỨC

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC
CHO HỌC SINH CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TRÊN ĐỊA BÀN THỊ XÃ BẮC KẠN**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã ngành: 60.14.05

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHÙNG THỊ HẰNG

THÁI NGUYÊN - 2011

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn “*Quản lý hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh các Trường THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn*” được thực hiện từ tháng 12/2010 đến tháng 8/2011. Luận văn sử dụng những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, các thông tin đã được ghi rõ nguồn gốc, số liệu đã được tổng hợp và xử lý.

Tôi xin cam đoan, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào./.

Thái Nguyên, ngày 08 tháng 8 năm 2011

Tác giả

Nguyễn Minh Đức

LỜI CẢM ƠN

Lời cảm ơn đầu tiên và sâu sắc nhất của em xin được gửi tới **cô giáo Trưởng khoa Tâm lý - Giáo dục, trường Đại học Sư phạm thuộc Đại học Thái Nguyên, Tiến sĩ. Phùng Thị Hằng**; mặc dù rất bận với công tác chuyên môn và nhiệm vụ quản lý được giao, song cô đã dành nhiều thời giờ tận tình giúp đỡ, hướng dẫn em trong suốt quá trình học tập cũng như làm luận văn. Cô đã cho em hiểu biết thêm nhiều kiến thức về văn hoá nhà trường, về khoa học quản lý giáo dục cũng như giúp em có thêm cơ hội học hỏi, rèn luyện về kỹ năng nghiên cứu khoa học đối với một vấn đề khi được đề cập; điều này em hy vọng sẽ có tác dụng rất nhiều khi được chọn lọc vận dụng một cách sáng tạo vào công việc của em đang làm hiện nay. Một lần nữa, em xin được nói lời cảm ơn cô rất nhiều!

Em xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo công tác ở các Khoa Sau Đại học, Khoa Tâm lý - Giáo dục, cùng Ban Giám hiệu trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên và các thầy, cô của Hội đồng góp ý đề cương đã tận tình, tạo mọi điều kiện thuận lợi hướng dẫn, giúp đỡ em trong quá trình học tập, nghiên cứu, chỉnh sửa đề cương và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn các đồng chí Lãnh đạo các Sở, ban, ngành của tỉnh: Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Lao động - TB&XH, Sở Nội vụ, Sở Nông nghiệp & PTNT, Cục Thống kê tỉnh, Ban Dân tộc tỉnh, Văn phòng UBND tỉnh và Ban Giám hiệu cùng các đồng chí cán bộ, giáo viên, phụ huynh học sinh và các em học sinh của 4 trường THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn, tỉnh Bắc Kạn đã nhiệt tình cộng tác, dành nhiều thời gian nghiên cứu, tổng hợp số liệu, trả lời những câu hỏi mà tác giả đề xuất, đồng thời đã cung cấp những ý kiến sắc bén, chỉnh sửa, bổ sung để cho hệ thống câu hỏi thêm

phong phú và sát với thực tế; cùng đó là những người thân trong gia đình và bạn bè đã luôn quan tâm, động viên, chia sẻ, giúp đỡ cả về vật chất và tinh thần để tôi có thêm điều kiện hoàn thành tốt nhiệm vụ học tập và nghiên cứu trong suốt thời gian qua, đáp ứng đúng tiến độ khoá học quy định.

Cùng kinh nghiệm công tác và với công việc đang được đảm trách rất bận rộn, nhưng tôi đã đầu tư, dành thời gian hợp lý để nghiên cứu và thực hiện hoàn tất đề tài, song tôi cũng thấy mình không thể tránh khỏi những hạn chế nhất định từ năng lực phân tích và tổng hợp, nên trong luận văn vẫn còn hiện thực đâu đó những mảng sáng, tối của vấn đề mà đề tài đề cập nhưng chưa được nghiên cứu, phân tích rõ. Vì vậy, tôi rất mong nhận được sự thông cảm, chia sẻ và ý kiến đóng góp của các Quý thầy, cô, các bạn bè, các đồng nghiệp và những người có cùng suy nghĩ, quan tâm tới những vấn đề đã được trình bày trong luận văn, để đề tài này nếu được đề cập nghiên cứu lại khi đó nó sẽ được phân tích, nghiên cứu với điều kiện tốt hơn và hoàn thiện với chất lượng cao hơn, nhằm góp phần đáp ứng với nhiệm vụ giáo dục của giai đoạn hiện nay.

Xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả luận văn

Nguyễn Minh Đức

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	v
Danh mục các ký hiệu viết tắt	ix
Danh mục các bảng	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Những đóng góp của đề tài	4
9. Cấu trúc của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC	
ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH THPT	6
1.1. Vài nét về lịch sử nghiên cứu vấn đề	6
1.2. Một số khái niệm công cụ	8
1.2.1. Đạo đức	8
1.2.2. Giáo dục đạo đức.....	10
1.2.3. Quản lý	10
1.2.4. Quản lý hoạt động giáo dục đạo đức.....	11

1.3. Một số vấn đề cơ bản về quản lý hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT.....	12
1.3.1. Nhiệm vụ, nội dung của quản lý hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT	12
1.3.2. Nguyên tắc, phương pháp, hình thức quản lý hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT.....	15
1.3.3. Những yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT	20
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1.....	26
Chương 2. THỰC TRẠNG VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH THPT TRÊN ĐỊA BÀN THỊ XÃ BẮC KẠN.....	29
2.1. KHÁI QUÁT VỀ ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN - KINH TẾ - XÃ HỘI CỦA THỊ XÃ BẮC KẠN	29
2.1.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên - kinh tế - xã hội của thị xã Bắc Kạn	29
2.1.2. Vài nét về những thuận lợi, khó khăn của các trường THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn trong việc giáo dục đạo đức cho học sinh	30
2.2. THỰC TRẠNG VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH CÁC TRƯỜNG THPT TRÊN ĐỊA BÀN THỊ XÃ BẮC KẠN.....	33
2.2.1. Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, gia đình và các tổ chức xã hội về tầm quan trọng của hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn.....	33
2.2.2. Thực trạng về hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn.....	34
2.2.2.1. Thực trạng về hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn	34
2.2.2.2. Thực trạng về quản lý hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn	50

2.2.3. Đánh giá chung về thực trạng giáo dục đạo đức và quản lý hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh ở các trường THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn, trong sự phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội.....	67
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	69
Chương 3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CỦA CÔNG TÁC QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH THPT TRÊN ĐỊA BÀN THỊ XÃ BẮC KẠN.....	71
3.1. Những nguyên tắc của việc đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT	71
3.1.1. Đảm bảo tính kế thừa	71
3.1.2. Đảm bảo tính hệ thống	71
3.1.3. Đảm bảo tính thực tiễn	72
3.2. Một số biện pháp nâng cao hiệu quả của công tác quản lý hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn	72
3.2.1. Nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm cho cán bộ quản lý, giáo viên, phụ huynh học sinh và các tổ chức xã hội trong việc giáo dục đạo đức cho học sinh THPT.....	73
3.2.1.1. Mục tiêu của biện pháp.....	73
3.2.1.2. Nội dung của biện pháp.....	73
3.2.1.3. Cách thức tổ chức thực hiện biện pháp.....	76
3.2.1.4. Điều kiện thực hiện biện pháp.....	80
3.2.2. Huy động mọi nguồn lực để nâng cao hiệu quả của hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh THPT.....	81
3.2.2.1. Mục tiêu của biện pháp.....	81
3.2.2.2. Nội dung của biện pháp.....	81
3.2.2.3. Cách thức tổ chức thực hiện biện pháp.....	82
3.2.2.4. Điều kiện thực hiện biện pháp.....	84

3.2.3. Phát triển môi trường văn hóa nhà trường lành mạnh trong các trường THPT	85
3.2.3.1. Mục tiêu của biện pháp.....	85
3.2.3.2. Nội dung của biện pháp.....	86
3.2.3.3. Cách thức tổ chức thực hiện biện pháp.....	86
3.2.3.4. Điều kiện thực hiện biện pháp.....	87
3.2.4. Đa dạng hoá về nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động nhằm giáo dục đạo đức cho học sinh THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn.....	88
3.2.4.1. Mục tiêu của biện pháp.....	88
3.2.4.2. Nội dung của biện pháp.....	89
3.2.4.3. Cách thức tổ chức thực hiện biện pháp.....	89
3.2.4.4. Điều kiện thực hiện biện pháp.....	93
3.2.5. Đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả giáo dục đạo đức cho học sinh THPT trên địa bàn thị xã Bắc Kạn	94
3.2.5.1. Mục tiêu của biện pháp.....	94
3.2.5.2. Nội dung của biện pháp.....	95
3.2.5.3. Cách thức thực hiện biện pháp	96
3.2.5.4. Điều kiện tổ chức thực hiện biện pháp	96
3.3. Khảo nghiệm về tính cần thiết và khả thi của các biện pháp đã đề xuất	97
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3.....	100
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	102
1. Kết luận.....	102
2. Khuyến nghị.....	104
TÀI LIỆU THAM KHẢO	107

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT

TT	Chữ viết tắt	Cụm từ viết tắt
1	CBGV	Cán bộ, giáo viên
2	CNH - HĐH	Công nghiệp hoá - Hiện đại hoá
3	GD	Giáo dục
4	ĐĐ	Đạo đức
5	GDĐĐ	Giáo dục đạo đức
6	GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
7	HS	Học sinh
8	QL	Quản lý
9	QLGD	Quản lý giáo dục
10	THCS	Trung học cơ sở
11	THPT	Trung học phổ thông
12	XH	Xã hội
13	TDTT	Thể dục thể thao
14	GDTX	Giáo dục thường xuyên
15	GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
16	PHHS	Phụ huynh học sinh
17	GDPT	Giáo dục phổ thông
18	XHH	Xã hội hoá